

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljavate naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopet-vrstne po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnosti naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Klerikalni izbruh.

„Vaterland“, najslabši vseh dunajskih listov, ki se ne odlikuje po ničesar drugem, kaže po svojem silnem sovraštu do francoske republike in po svoji smešni zaljubljenosti v papežev posvetno vlado, je priznano glasilo tistih fevdalnih aristokratov, kateri s hlinjeno pobožnostjo hočejo delati pokoro za svoje grehe izza mlajših let, in pa tiste nemške klerikalne stranke, katera se je Slovanom obesila na suknjo in katera v polni meri zaslubi tisto sovraštu, ki je zanje goj vse druge nemške stranke. Ta „Vaterland“, ki v svoji redakciji sliši travo rasti, je že dolgo let posredovalcev mej kranjskimi klerikalci in nemškimi fevdalci, kajti naša kranjska klerikalna stranka, ki doma s krščanskim socijalizmom nepoučeno ljudstvo slepi, hoče ob jednem v krogih fevdalnih aristokratov in prelatov veljati za strogo konservativno stranko. Ta „Vaterland“ torej je priobčil te dni kukavično jajce, katero je zanesel vanj tonsuriran kalin. Priobčil je dopis, v katerem na nečuven način napada dr. Ferjančiča, ki je vendar kot zaupnik cele „Slovenske krščansko narodne zveze“ in cele desnice bil izvoljen podpredsednikom poslanske zbornice, in kateri na noben način ne zaslubi, da ga organ desnice, organ v desnici združenih fevdalcev in Dipaulijevih klerikalcev, izpostavlja posmehu in ga žali.

„Vaterland“ pravi povodom Ferjančičevega govora v Škofji Loki v dopisu iz Ljubljane, da so različni, večinoma liberalni listi v daljših ali krajših izvodih priobčili Ferjančičev govor in ga deloma tudi glosirali, ter nadaljuje potem: „Pri nas tega ne moremo prav umeti. Kaj gospod Ferjančič stori ali govor, to je za smer slovenske politike popolnoma brez pomena. Naj torej dr. Ferjančič trobi v bojno trombo ali kliče na mir, to je vse jedno. Živa duša se pri nas ne briga za nazore dr. Ferjančiča, izvzemši redko sejane pristaše „Narodove“ klike, katera pa v tem oziru ni jedina. Razgrevanje glede posamičnih izvajanj tega poslance je torej popolnoma nepotrebno. Klika „Slovenskega Naroda“, h kateri on

pripada, je izgubila vsak upliv na smer celokupne slovenske politike. Popolno izbacnjene rečene klike je pokazalo tudi ustanovno zborovanje velikega odbora društva „Naša straža“, pri kateri priliki je dr. Ferjančič nastopil kotgovornik „Narodove“ klike in s svojimi izvajanjimi obudil občno ogorenost. Klika je popolnoma dogospodarila“.

Tako „Vaterland“ dopis. Da je „Vaterland“ ta dopis priobčil, je skrajna prednost. Kako pride organ desnice, organ Dipaulijeve stranke in fevdalnih kavalirjev, ki o naših razmerah toliko ve, kakor star škorenj o krščanskih tajnostih, da se na tak način zaleti v dr. Ferjančiča? Dr. Ferjančič mora vsakdo, priatelj in neprijatelj, priznati, da je tako takten in obziren politik. Pri vsaki priliki upliva v pomirljivem smislu. Vedno in povsod se trudi, da ublaži mej narodno in mej klerikalno stranko obstoječe nasprotstvo, da prepreči vsak razpor in vsako razburjenje in se zaradi ljube sloge le prepogostokrat proti svojemu boljšemu prepričanju uklanja klerikalcem.

Zlobnost in neumnost „Vaterlandovega“ napada na dr. Ferjančiča se spozna najbolje iz tega, da je organ desnice šel v boj proti možu, ki se z vso vnemo poteza za ohranitev desnice, zato, da fevdalci in nemški klerikalci ostanejo na krmilu, dočim se kranjski klerikalci, in ne šele od včeraj, po svojih močeh trudijo, da desnico razderejo. Narodna stranka vzdržuje z velikim samozatajevanjem zvezo z nemškimi klerikalci, dasi bi, ako bi jo vodili strankarsko-egoistični nameni, morala tej zvezi nasprotovati, dočim se klerikalna stranka silno prizadeva, da to zvezo razbije.

Poleg napada na dr. Ferjančiča nahajamo v dopisu tudi tiste semešne fraze, katere naši klerikalci kaj radi tropijo v svet, da bi ta svet misil, da imajo klerikalci v kranjski deželi Bog ve koliko upliva, da imajo prvo in zadnjo besedo, da so oni jedini odločilni faktor, vse drugo pa, da ne steje nič.

A kako je v resnici? Kje pa je ta klerikalni vpliv?

Ali je morda v delegacijah? Ali kranjski klerikalci morda odločujejo v zunanjih politiki? Ali so morda kranjski klerikalci odločilen faktor v državnem zboru? Nam se dozdeva, da igrajo tamkaj kako klaverne uloge, in da v celiem parlamentu ni dobiti poslancev, ki bi imeli tako malo ugleda in tako nič upliva, kakor kranjski klerikalci. In če se slovenska krščansko-narodna zveza nekoliko upošteva, je to zasluga nekaterih mož, ki so jih poslali v zbornico zunajkranjski Slovenci in pa narodna stranka kranjska.

In na Kranjskem? Ne samo v „Vaterlandu“, tudi v nekaterih slovenskih listih čitamo včasih zatrjevanje, da je klerikalna stranka na Kranjskem vse vzela v zakup, da ona odločuje, vse drugo pa da ne pride v poštov. Slaba tolažba! Poglejmo vendar malo okrog sebe! Kako pa je s to kranjsko klerikalno stranko? V deželnem zboru ne steje nič! Klerikalni poslanci so v deželnem zboru brez podpore narodne stranke uboge rewe, ki nič ne veljajo, ter so zaradi svoje onemogočnosti uprav obžalovanja vredni.

Istotako je v dež. odboru in tudi družbe v deželi. Vse mestne občine upravlja narodna stranka, poleg teh pa je še mnogo drugih. Vsi večji denarni zavodi so v rokah narodne stranke, kakor sploh vzdržuje ta stranka vsa društva, vse kulturne naprave, kar jih imamo, dočim klerikalna stranka zanje le bore malo prispeva ali pa čisto nič.

Kaj pa je v klerikalnih rokah? Počažite vendar, kaj ste storili, kaj ste ustavili! Ustanovili ste nekaj konsumnih društev, kjer ravno najrevnejše sloje zapeljujete k pijačevanju in zapravljanju, in pri katerih pride čas, ko se bode z računi bavil državni pravnik. Ustanovili ste nekaj malih posojilnic, ki revno životarijo, in pri katerih vlada tak nered, da pojde marsikaka kmetija na boben, kadar bo treba napraviti obračun. In poleg teh konsumnih društev in posojilnic ste napravili še nekaj društvic, v katerih krščansko-socijalni pjančki rogovili, in se revnim ženskam izvabljajo težko zasljeni krajcarji za sv. maše.

Vse, kar so klerikalci v deželi usta novili, je borno in malenkostno, dočim so vse važnejše, vse večje, vse cvetoče narodne naprave v rokah naše stranke.

Takšen je klerikalni upliv, takšna je klerikalna veljava v deželi kranjski! Stranka, ki tako malo šteje, ki mora pobirati, kar je bilo iz drugih strank pomeneno, ki nima na razpolaganje niti najskromnejših talentov ter mora v svoje vrste postavljati nevednež, taka stranka pač nima nobenega vzroka se ponašati, in je samo smešno, če trobi v svet, da je ona v kranjski deželi odločilen faktor.

Koncem „Vaterland“-ovega dopisa se omenja tudi „Naša straža“. Pripoveduje se, da je bila vsa na prvi odborovi seji zbrana družba ogorčena, ker je dr. Ferjančič v najmilejši obliki zahteval moralnega zadušenja za žaljenje, katero se je povodom ustavnega zaborava tega društva storilo narodni stranki, in dalje se pripoveduje, da je bila narodna stranka na tej seji „ausrangiert“, to se pravi vun vržena. Ako je bila vsa družba ogorčena radi Ferjančičevih besed, in ako je bila narodna stranka tedaj „ausrangiert“, zakaj pa potem lazite okrog nas in beračite pri nas, naj bi kaj storili za to družbo, ki nima drugega nomena, kakor na narodove stroške delati klerikalno politiko in polniti klerikalne bisage? Ako nas ne potrebujete in nas ne marate, čemu nas potem vabite? Ali morda sami uvidevate, da društvo, ki je postavljeno na izključno klerikalno podlogo, ne bo uspevalo? Koliko ste pa že zbrali? Par beračkih grošov, tako malo, da Vas je lahko sram, ker ti groši spričujejo, da je mej Vami sicer vse polno koristolovcev, a vražje malo takih ljudij, ki tudi kaj žrtvujejo. In ker mi že itak omagujemo pod bremenom narodnega davka, ker vzdržujemo vse polno društvo in naprav, Vam od srca radi prepuščamo „Našo stražo“. Nameravali smo jo pustiti pri miru, ali vsled neprestanih izvajanj izrečemo danes brez ovinkov, da s tem društrom nečemo nič opraviti imeti. Imejte ga sami in delajte ž njim, kar hočete!

LISTEK.

Skrb za zdravje.

„Zdravo telo — najdražje blago“, pravi pregovor, in menili bi, da se naj kot tako tudi ceni in varuje. A kolika zmota! Nečuvano in neverjetno je, kako malo se nanj pazi. Seveda, ko je izgubljeno, tedaj se tarna, pa — „po toči je prepozno zvoniti“. A niti tedaj se ne skuša, da si pribori zopet čim preje. Kar na slepo srčo se poskuša to in ono zdravilo in mazilo. Ker je sosedovega brata sin pred 15 leti imel slično bolezen, proti kateri je rabil to sredstvo, pomagati mora tudi danes. — „Bog varuj, kaj pa počnete“, — vsklikne stará kovačica, in takoj se zavrže „zdravilo“ in prične z drugim.

„Bog je človeku odmeril dolgo življenje, a ta si ga krajšuje sam s svojo neumnostjo in s svojimi pregrehami“, je rekel slavni učenjak Hyrtl.

Povsem nerazumno je, zakaj si tako malo prizadevajo za izpoznanje telesa, funkcije organov in zdravoslovna načela. Šola tu zamemarja svojo glavno zadačo. V „barbarski“ Rusiji se poučuje o tem, v naših „kulturnih“ deželah pa je ves ta nauk pliskav — ako ga je sploh kaj. In vendar je „človek najdragocenije blago države“,

kakor je izjavil ranji cesarjevič, ki gotovo pri tem ni misil samo na vojake.

Ker torej ogromna množica (tudi mej naobraženci) nima niti najmanjega pojma o sostavi svojega telesa, o njegovem bitju in žitju, — ne smemo se čuditi, da je tako lehko-miselnina in praznoverna glede na zdravljenje.

Ako si hoče kdo kaj omisliti, česar sam ne razume, ne poprašuje sveta pri starih dedcih in babnicah, temveč si pošteče izvezbanca, kateremu poveri delo. Niti na misel mu ne pride, da bi ga v tem nadzoroval ali mu segal v delo. Le ako — največ že zaradi lepšega — kliče zdravnika, tedaj on sam in vsa sosedčina šušmari vmes, — a odgovornost za to, kar pokvarijo, naj prevzame jedino le zdravnik.

Ni je bolj nehvaležne naloge, nego zdravnikova. Ako bolnik okreva, po vsem prizadevanju in trudu zdravnikovem objeno nikdo ne vpraša. „Narava mu je pomagala“. — Ako umrje, bodisi da je to zahtevala bolezen sama, bodisi da je k temu pripomogla lastna krvida — tedaj pa je bil zdravnik nevednež, ki ni bil kos svoji nalogi!

Ako zdravnik določi to in ono, — vse so le sitnosti in nepotrebnosti, ki se le na videz ali celo nič ne izvrše. Ako napiše mnogo zdravil, skrbi le za lekarnarja; aко vidi, da so brezuspešna in nepotrebna ter jih zato opusti, je nemarnež!

Gotovo je mej zdravniki marsikak nevednež ali celo slepar, vendar v obči so znanstveno izobraženi in požrtvovalni možje, in malo kateri stan se more ponašati tako vzdeldanimi členi, kakor baš zdravniški.

Seveda lajk hitro sodi ali celo obsodi zdravnika, in ne pomici, da v to največkrat ni nitin najmanje opravičen. Posrečeno zdravljenje še ne priča o dobrem, neuspeh o slabem zdravniku. Činitelji, ki to provzročijo, so množici povsem neznani.

Veliko škode so provzročile tudi razne „poljudne“ razprave o boleznih. Marsikdo čita v „leksiku“ ta ali oni pojavi, ter sklepa iz njega na bolezen in zdravljenje, a ne pomici, da imajo dostikrat najrazličnejše bolezni iste ali vsaj slične pojave, da iz jednega samega, ki ga slučajno pozna, ne sme sklepiti na bolezen, ker mu ostane mnogo drugih, morda najvažnejših, neznanih ali pa prikritih.

Zadnja leta, ko je zaslovel Kneipp, so njegove knjige in zdravilne metode postale skoro narodova last. Sam poznam mnoge, ki gredo k zdravniku le, da jim pove diagnozo, potem pa vzamejo Kneippovo knjigo v roke in prično z vsemi predpisanimi procedurami, ne da bi pomisili, da to ni za vse in za vsakega.

In k temu pridejo še politične mahinacije. Zadnji čas se zlasti dunajsko anti-

semitsko časopisje odlikuje s svojo gonjo proti zdravnikom. Povsem prav je, ako se za posamezen pregrešek zahteva preiskava in oziroma kazen, — povsem napak, ako se kar iz slepe strasti napada in uničuje ves stan. Zato pa se širokoustijo možje, ki so morda sicer vse časti vredni, a v tem največji ignoranti. Prof. Schlesinger, učitelj poljedelstva, spisuje članke proti cepljenju koz. Nikdar še nisem čul ali čital o možu, profesorju na visoki šoli, možu, ki se hoče torej pristevati najbolj izobraženim krogom,

— da bi na polju, kjer je povsem tuj, nabral toliko ignoranca in arogance v svoje spise, kakor je ta v svojih člankih v „D. V.“ — Ako mi mati, kateri je otrok par let po cepljenju koz ohromel, to sporoti in išče temu vzrok v cepljenju, mislim si: revica je, nevedna je, kaj bi ji zameril! A tako pismo razglaša on kot sijajni dokaz svoje trditve o škodljivosti cepljenja. Statistik vseh dežel, ki so dokazale, da je obolelost in umrljivost vsled osepnic upadla in skoraj povsem prenehala po cepljenju, so mu le slepi.

Navedel sem morda ekstrem; a ker so ti ekstremi tako pogosti, je gotovo potrebno, da se jih ožigosa. Ako se hočemo nadelati poboljšanja, moramo najprej poznati napake. In teh je v našem zdravstvenem mišljenju in delovanju le preveč. Medicum

V Ljubljani, 20. januvarja. Opozicijske stranke.

"Pester Lloyd" poroča, da izdela spomenico, v kateri bodo izražene želje in pritožbe Nemcev, posl. dr. pl. Hohenberger. Spomenica se bode dala tudi v tisk. Pogajanja načelnikov opozicijskih strank, da se določi skupen program za vse ter, da se sporoči vladi in desnični skupne težnje, niso ostala brez vspeha. Vendar pa sklepi načelnikov še niso obvezni, dokler se ne sprejmo tudi v klubih. Listi dvomijo, da bi se zgodilo tudi to gladkim potom.

Kriza na Ogerskem.

Mirovna pogajanja mej vlado in opozicijo se nekam krhajo. Glavni vzrok temu je, da je prevzel vodstvo pogajanj baron Banffy ter da se je vmešala tudi magnatska zbornica. Vlada zahteva, da je predsedništvo zbornice liberalno, in da se opravilnik korenito popravi, ker se tehnična obstrukcija ne sme nikdar več ponoviti. Tem zahtevam se opozicija odločno ustavlja, vendar pa noče pretrgati pogajanj, ker noče doživeti očitanja, da je nepravljiva in da ji je obstrukcija princip. "Reichswehr" prijavlja iz Budimpešte brzjavko, da so se pogajanja povsem razbila, da je mir nemoten, ker vztraja vlada pri zahtevi, da se ohrani carinska zveza s Cislitvanijo ter da se spremeni opravilnik zbornice po želji Banffya, in sicer še predno odstopi sedanje ministerstvo. — Ako poroča brzjavka resnico, mora razpustiti vlada parlament, ter razpisati nove volitve.

Shod treh drž. šefov.

Iz Peterburga poročajo, da se snideo cesar Nikolaj II., cesar Viljem in predsednik Faure. Sestanek bo v marcu na Rivieri. Listi ugibajo, da bode imel sestanek v očigled Nemčiji ugodnim glasovom v Franciji in radi sovražnosti Francije do Anglije velik političen pomen.

Razroževalna konferenca.

Iz Peterburga javljajo, da je rusko zunanje ministerstvo izročilo 12 t. m. cirkularno noto s programom za razroževalno konferenco vsem pri peterburškem dvoru priglašenim zastopnikom vlastij. Razroževalna konferenca se bode torej res vršila; želeti je le, da se ne konča s takim fiskalom kakor konferenca proti anarhistom. Konferenca se bo vršila baje aprila meseca v Bruslu (Belgia). Francoski poslanik v Londonu, Cambon, je te dni izjavil, da si francoski narod ne želi z nikomur vojne. Cambon je prepričan, da žele vsi evropski narodi mir, zato pozdravlja navdušeno carjev predlog, a se boji, da se njegova plemenita nameri še dolgo ne uresniči.

Za ruske kmete.

Ruski finančni minister, Witte, je predložil carju poročilo, ki vsekakor izboljša ruskim kmetom sedanji v marsikaterem oziru skrajno neugodni položaj. 35 milijonov rubljev se je lani porabilo za stradajoče kmete. Vzrok uboštva je večinoma nevednost in brezpravnost kmetov. Rusko gospodarstvo more dvigniti le večja omika in večja svoboda kmetov. Zato pozivlja Witte carja, naj stori kar more za socijalni, moralni in materialni prospeh kmetov.

Esterhazy v Parizu.

Bivši major Esterhazy se je vrnil iz Londona v Pariz, da bo zaslišan pred kasacijskim dvorom v Dreyfus-Picquartovi zadavi. Baje hoče Esterhazy izjaviti, da je sam spisal bordereau, in sicer na povelje svojih predstojnikov, polkovnika Sandherra in polkovnika Henryja, ki si je v preiskovalnem zapora z britvijo prerezel vrat.

Nemci in Zjednjene države.

V Zjedinjenih državah vlada velika ogorčenost proti Nemcem, katerim se v severnoamerikem časopisu očita, da podpihujo Tagale na Filipinih proti Amerikancem. Nemško časopisje protestira proti takim, baje neopravičenim očitkom in "New York Herald" je dobil inspiriran članek, v katerem se "najavtentičnejše" zagotavlja, da je ostala Nemčija včudno nepristranska, da nemški trgovci nimajo zvez s Tagali, nego da so vneti za ameriško vlado. Nemška vlada upa, da bo sedaj razburjenju v Ameriki, ki škoduje ondotnim Nemcem, konec.

V varstvo trgovine.

Iz Černikovice, 18. januvarja

Trgovci sodnega okraja cerknikega so na trgovinsko zbornico vložili podobno prošnjo, kakor trgovci iz Metlike in Črnomlja. Podpisali so jo sledeči:

Franc Premrov, Karolina Werli, Franc Remžgar, Anton Šega, Jože Šega, Ivan Fatur, Anton Kravanja, Alojzij Pogačnik, Josip Stergulec, Gregor Urbas, Jakob Obreza, Ivan Švigelj, Alojzij Domicelj, Tomaž Reber, Franc Gnezda, Tomaž Milauc, Anton de Schiava, Franc Tratnik, Jera Sorta, Lovro Gnezda, Ivan Stergulec, Anton Bonač, Vincenc de Toni, Ivan Ponikvar, Jože Bavdek, Karol Primožič, Janez Ogrinc in Maks Gliha.

Skrajni čas je res že, da so pričeli v zadevi konsumnih društev in gospodarskih zadrug tudi trgovci oglašati se in hvaležni moramo biti ravno trgovcem iz Črnomlja in Metlike, ki so prvi sprožili misel do take prošnje, in upajmo da nobeden okraj, tudi taisti, kateri do sedaj tacih društev ne pozna, ne zaostane. Le na ta način je morda še mogoče vsaj nadalje zapreti, da se ta društva ne bodo kakor kuga razširila po celih delih ter ves mal in srednji trgovski stan uničila. Namen teh društev se v resnici le na podlagi uničenja trgovcev doseže in če bi tega ne hotela bi ne uporabljala takih sredstev, kakor jih sedaj uporabljajo, da malove udov.

Gospodje kapelani ne štedijo v to svrhone časa, ne denarja, plačujejo po raznih gostilnah za vino in za smodke, in na ta način jim je priložnost dana, ljudi za pristop k društvu pridobiti. Pri tem pa seveda hvalijo svoje blago strastneje, ko vsaki žid (od kogih tudi sploh svojo robo kupujejo, tako da so konsumna društva prav za prav članske filialke,) zraven pa se ne spodlikajo nad prav debelimi lažmi, katere svojim poslušalcem pripovedujejo. Hodijo tudi od hiše do hiše ter na vse načine prigovarjajo gospodarjem, da se vprijejo; ako jim pa ni sreča dana svoj namen do seči, hajdi na ženo; taista se pa že toliko časa obdeluje, da se radi ljubega miru uda in ker bi tudi znali gospod drugače jezen postati, duhovniku se pa seveda ni dobro zameriti, to ve in upošteva kmet, četudi v svojo škodo. Naj trgovec še tako dobro in ceno robo prodaja, mu to ne pomaga nič, ker voditelji teh društev pazijo strogo na vsakega uda, da ne zagazi na "napačno pot", če pa to storii, dobi pa tudi svoj "žegen", tako da v drugič tega greha ne storii več.

Čas, kdaj bode na ta način ta ali oni trgovci na deželi uničen, se da že prav lahko določiti.

Potem pridejo na vrsto gostilničarji, kajti oni so kakor trgovci večinoma liberalni, torej ob tla ž njimi. Koliko se že sedaj po konsumnih društvih pijačuje, se pri nas pač lahko opazuje; pivcev nihče ne moti, seveda tudi gospoda kaplana ne, če je tudi dve ure čez polnoč, ker se sklicujejo na to, da so v društvih prostih prostorih prosti vsake policijske ure, akoravno je morda polovico navzočnih pivcev tacih, ki še niso uđe in katerim se šele limanice postavljajo, ker na kaplanov ali kacega uda račun slastno vince pijejo. Kadar se ga je mož do dobrega nailil, pa pravijo: "Ga že imamo".

Tako se sedaj tukaj godi in tako se bode vsem godilo, ako se ne naredi kmalu konec tej kugi, katera nobenemu ne koristi in kmeta le pod duhovniškim vodstvom zapeljuje k pijačevanju in zapravljanju.

Občinski svet ljubljanski.

v Ljubljani, 18. januvarja.

(Konec.)

O prednagradi odredb glede prodaje premoga je poročal obč. svet. Plantan, kateri je opozarjal, da plombovanje vreč se je izkazalo kot nezadostno varstvo občinstva, ker so prodajalci premoga plombe snemali, kakor so hoteli. Predlagal je, da morajo vozovi imeti napise z imenom prodajalca in zapisano ceno premoga; da se sме voziti le jedna vrsta premoga; da je prepovedano premog škopiti; da mora na vsakem vozu biti platha, da se ž njo premog pokrije; da morajo vreč biti plomblirane, in sicer tako, da se plome ne morejo snemati; nego se mora motvoz prerezati; da sme magistrat trgovcem prepovedati, da vzemo v službo hlapca, ki so bili že kaznovani radi pijačnosti ali goljufije. Trgovci mora vsacega hlapca predstaviti policiji, a kdor vzame v službo hlapca, glede katerega je policija odločila, da se ne sme za ta posel rabiti, zapade kazni. Kazen naj se določi od 1 gld. do 100 gld., oziroma na primerni zapor.

Obč. svet. dr. Tavčar je menil, da bodo morali trgovci s premogom biti odsej sami doktorji, ako se bodo hoteli ogniti vsem zanjkam, katere so se jim nastavile. Opazirajoč, kakšne šikane bodo mogoče po redu za prodajanje premoga, je predlagal, naj se globa določi od 50 kr. do 20 gld.

Obč. svet je sprejel odsekov predlog brez premembe.

O magistratovem nasvetu, da se upelje po ljubljanskih hišah zaporna ura in ukaže razsvetljevati veže in stopnišča, je poročal obč. svet. Za bukovec, kateri je predlagal, naj se določi, da se morajo hiše ob 10. uri zvečer zapreti, do te ure pa da morajo biti vse veže razsvetljene. Odgovoren za to naj bo hišni posestnik, ki zapade kazni, ako se ta določba ne izvršuje.

Proti temu predlogu se je izrekel obč. svet. dr. Starč, kateri je dejal, da se nekako vidi namen, postaviti vsakemu hišnemu posestniku policaja za hrbet. Rekel je, da imajo stranke v vseh hišah ključe hišnih vrat, da pa je le v malokateri hiši poseben hišnik, ki bi mogel gledati na to, da bi bila vrata vedno zaprtta. Hišni posestnik vendar ne more vso noč stati na straži in paziti, da stranke ne puste vrat odprtih.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je zavračal očitanje, da obč. svet hišnim posestnikom kake posebne sitnosti in, nadloge dela.

Obč. svet. dr. Tavčar se je odločno izrekel proti temu, da bi se vsaka stvarica devala pod policijsko kontrolo. Stavljeni predlog je popolnoma nepotreben in sposoben, da prouzroči hišnim posestnikom velike sekature. Kadar se s takim predlogom pride pred obč. svet. je pred vsem potrebno, da se dokaže, da sedanje razmere ne zadočajo, in da je premembra potrebna. V tem slučaju se potreba ni čisto nič dokažala. Kar nastane hišnemu posestniku novih stroškov, ki so vsled tega predloga neizogibni, zvalil jih bo vse na stranke. Govornik je konstatiral, da ta predlog ne bo imel družega uspeha, kakor sekature, in to prav za posestnike manjših hiš. Kar je v Ljubljani boljših hiš, je malone v vseh prekrbljeno za vse to, kar se sedaj zahteva. Z nasvetovanim predlogom bi bili pred vsem zadeti posestniki v Krakovem, v Kravji dolini itd., torej posestniki tistih malih hiš, kjer do zdaj razsvetljave vež niso poznali. Govornik je predlagal, naj se preko magistratovega predloga prestopi na dnevni red.

Ta predlog je bil sprejet.

Podžupan dr. vit. Bleiweis-Trstenski je poročal o oddaji vožnje z mestnim vozom za ujetnike in odgonce in je predlagal, naj se vožnja odda za 500 gld. najcenejšemu ponudniku Josipu Turku ml. za dobo jednega leta. Sprejeto.

Obč. svet. Plantan je poročal o prošnji dimnikarjev, da se prenarede nekatere določbe dimnikarskega reda, in je obč. svet po njegovem predlogu to prošnjo kot neutemeljeno zavrnil.

O ponudbi tvrdke Müller v Berolinu glede dobove šolskih klopij je poročal obč. svet. Šubic in je bila ponudba odklonjena.

Fran Jožefova ustanova letnih 50 gld., namenjena učencem tukajšnje realke, je bila po poročilu obč. svet. dr. Požarja podeljena petošolcu J. Verovšku.

Fran Jožefovi ustanovi letnih 50 gld. za učence tukajšnjih obrtnih strokovnih šol sta bili po poročilu obč. svet. Dimnika podeljeni Teodorju Sartoriju in Josipu Šircel.

Po poročilu obč. svet. Dimnika so bili odobreni računi vodstva ljudske šole na Barju o porabi obrestij Matevžetove ustanove in je bila odklonjena zahteva deželne vlade glede prispevka za napravo ograje in shrambe pri vrborejnih nasadih obrtnih strokovnih šol.

O presaditvi plantan s cesarja Jožefa trga je poročal obč. svet. dr. Požar in je predlagal, naj se vsaka druga plantana izkope in s tistimi vred, ki stoje poleg "Mestnega doma", presade na dvorišči pehotne in topničarske vojašnice, aka ta dela izvrše vojaki. Zajedno je predlagal, naj se okoli vodometa na cesarja Jožefa trgu naadi rastlinje.

Obč. svet. Šubic je dejal, da ta vodomet mestu ni v olešavo in je predlagal, ker bo to klobaso prej ali sleg prevaliti ali temeljito prenarediti, naj magistrat to vprašanje študira, proti kateremu predlogu se

je oglasil obč. Velkavrh, če da bi to povzročilo preveč stroškov.

Sprejeta sta bila oba predloga. Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. januvarja.

— **Dvomiljiva kupčina.** Klerikalna posojilnica v Ljubljani je — kakor se nam poroča — kupila grajsčino dr. viteza Savinschegga v Metliki. Pravijo, da je posojilnica dala zanko 80.000 gld. Ako je to resnica, potem je posestvo preplačala. Kajti nemški vitez Savinschegg, ki je s klerikalci tesno zvezan izza zadnjih deželnozborskih volitev, je bil najboljši svet že prej odprodal in je čisto gotovo, da se bo posojilnica pri parceliranju grajsčinskega sveta močno urezala, kajti svet ni dosti vreden in se bo slabo prodal, če ga bo sploh kdo kupil. No, pa posojilnica bo to izgubo že prenesla, saj je ostane Savinschegova grajsčina. Ta leži sredi metliškega mesta in je lepa in prostorna, povrh pa se je v njej dosti popravilo, ko se je adaptirala za sodišče. Da nemški vitez Savinschegg te grajsčine ni privoščil svoji rojstni občini, Metliki, ampak da jo je prodal nekaterim klerikalnim spekulantom, ki se skrivajo za firmo katoliške posojilnice v Ljubljani, mu ne dela časti. Kupcem ne more grajsčina dosti koristiti, občini pa bi bilo ž njo znatno pomagano, kajti zavarovana bi bila za stoletja pred eventualnostjo, da bi morala zidati novo uradno poslopje. Tako pa se lahko zgodi, da klerikalni kupci grajsčino prepusti kajemu redu, in da iz nje napravijo samostan. V Beli Krajini ni nič takih institutov in zlasti meščanstvo je ponosno in zavedno, ter ne da vsakemu mladeniču v duhovski suknji, da bi mu zapovedoval. Mogoče je torej, da se naselje v grajsčinskem poslopu redovniki katerekoli vrste, in ti bodo brali maše za dr. viteza Savinschegga, da ga potolažijo, ako bi mu vest kdaj očitala, da ni lepo ravnal napram svojemu domačemu kraju, ko je grajsčino prodal tujim spekulantom. Ti pa se bodo za denarno izgubo tolažili z zavestjo, da so ustvarili novo klerikalno trdnjava v deželi ter zopet storili korak, da postane Kranjska podobnejša — Španski.

— **Rogoviljenje italijanskih državljanov v Avstriji.** Proti ustanovitvi hrvatske gimnazije v Pazinu ne rogovilijo samo avstrijski Italijani, ampak tudi italijanski državljanji, kateri so prišli na Primorsko kruha iskat in nimajo prav nobene pravice, se vtikati v avstrijske zadeve. Glavarstvo v Pulju je te dni poklicalo 72 italijanskih državljanov na odgovornost, ker so sodelovali na shodu v Pulju, na katerem se je hrupno protestovalo proti ustanovitvi hrvatske gimnazije v Pazinu. Na "šub" ž njimi!

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Prekrasno vspela Wagnerjeva opera "Lohengrin" ostane gotovo najsjajnejša točka bogatega slov. opernega repertoarja. Velikanško in iskreno navdušenje, s katerim je bil "Lohengrin" sinoči sprejet, je poročivo, da ima naše muzikalno občinstvo razum za največjo glasbeno umetnost. Opera "Lohengrin" se bode zategadelj ponovila jutri, v soboto, 21. t. m., ter v torek 24. t. m., na kar opozarjam zunanje Slovence.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj so peli Wagnerjevega "Lohengrina" z največjim, najlepšim, najpopolnejšim uspehom. Ker bomo priobčili natančnejšo oceno o operi in nje izvrstnem proizvajaju ter tako skrbni uprizoritvi jutri, konstatujemo danes z veseljem in ponosom samo, da so solisti, zbor pa tudi orkester storili vse, kar je bilo sploh mogoče, da je sijajno zmagal "Lohengrin" tudi na slovenskem odru. Mnogobrojno in veleodlično občinstvo je bilo navdušeno, kakor še nobenkrat v tekoči sezoni ter je soliste: gdč. Stropnicko, Radkiewicz, gg. Raskovića, Nollija, Fedyczowskega in Rusa, ki zaslužijo najodličnejšo pohvalo, odlikovalo z neprestanim ploskanjem, da se je moralna zavesa že koncem prvega dejanja šestkrat dvigniti ter ni bilo po drugem in tretjem dejanju ploskanju ne konca ne kraja. Novi kostumi so prekrasni in dekoracije

večkrat, da zapazi poslušalec vse intimne krasote in ženjalnosti, ki so skrite v Wagnerjevi glasbi.

— **Drugi glasbeni večer.** V četrtek, 26. t. m. priredijo gospodje učitelji „Glasbene Matice“ v mali dvorani „Narodnega doma“ svoj drugi letosni glasbeni večer. Na vzpored so postavili Mozarta kvartet za godala, Chopina sijajno polonezo za cello in klavir ter Niels Gadeja za klavir, gosli in cello zloženo razkošne novelete. S to izberbo bo ustreženo vsem vrstam ljubiteljev glasbe, ker se ozira vzpored tako na klasično kakor tudi na romantiško in moderno smer glasbe. In ravno dela komorne glasbe dajejo najboljšo priliko, zasledovati značaj in vrline posamezne glasbene smeri, ker so dela komorne oblike plod najintenzivnejše skladateljske vneme. V interesu razvoja glasbene vzgoje je želeti, da postanejo „glasbeni večeri“ duševna potreba slovenske inteligence in pa naše mladine.

— **Zenska in moška podružnica sv. Cirila in Metoda** v Ribnici priredita v nedeljo dne 22. januvarja t. l. v dvorani hotela A. Arko veselico. Ustopnina 20 kr. od osebe. Začetek ob 7. uri.

— **Občinske volitve na Štajerskem.** V Zgornji Poljskavi, kjer so že leta in leta gospodarili odpadniki, se je pri volitvah dne 9. t. m. posredio strmoglavit dosedanji obč. zastop in je občina dobila po večini slovenski obč. odbor. Nasprotno so Slovenci pri obč. volitvah v Merčni vasi prodali.

— **Občni zbor „Savinskega Sokola“** bo dne 22. t. m. v prostorih narodne čitalnice v Mozirji ob 3. uri popoldne. Ker bode to zborovanje kako važno za razvoj društva, vabijo se vsi členi in prijatelji društva k mnogobrojni udeležbi.

— **Poskušen samomor.** V Celju se je v infanterijski vojašnici poskusil ustretili korporal I. Jesih. Krogla mu je močno poškodovalo glavo, v kateri je bila neka ženska napravila že poprej tako zmešnjavo, da je mož hotel iskati miru pod zemljo.

— **Narodna čitalnica v Mozirji** predi dne 29. t. m. društveno veselico s petjem, srečkanjem in plesom. Pri koncertu sodeluje iz posebne prijaznosti slavni zbor „Pevskega društva v Braslovčah“. Pri plesu igrala bode ciganska godba. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. za osebo, 60 kr. za obitelj.

— **Slovenska čitalnica v Mariboru** priredi dne 2. februarja vojaški koncert in sijajen ples v prostorih „Gambrinushalle“ v Mariboru. Uđe plačajo za osebo po 50 kr., za obitelj (3 oseb) po 1 gld.; neudje za osebo po 70 kr., za obitelj (3 oseb) po 1 gld. 50 kr. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Godba sl. c. in kr. pešpolka grof Khevenhüller št. 7.

— **Občinski zastop Središkega trga** je svojega rojaka, gospoda Franca Kočevra, veletržca in posestnika v Mariboru, zaradi njegovih zaslug soglasno imenoval častnim tržanom Središkega trga.

— **Celjsko pevsko društvo** izvolilo je na svojem občnem zboru dne 14. t. m. naslednji odbor: predsednik dr. Vladimir Ravnihar, podpredsednik dr. Jos. Karlovšek, tajnik Hinko Sax, blagajnik Josip Boc, odbornika pa Ivan Dobršek in dr. I. Orel.

— „**Narodni dom**“ v Radečah, tako krstila je okrajna posojilnica v Radečah svoj nedavno od gosp. Petriča kupljeni hotel.

— **V Vodmatu**, v kolikor se je inkorporiral mestni občini, se nabijejo v kratkem nove hišne in ulične table.

— **Fingiran napad.** Poročali smo 14. t. m., da je bil baje napaden poštni voz, ki je prejšnji dan vozil iz Travnika v Novo vas, in da je poštni hlapec jedva utekel z vozom. Preiskava je dognala, da je bil napad fingiran, in da si je bil hlapec vso stvar izmisnil. Iz katerega vzroka je to storil, nam ni znano.

* † **Dvorni svetnik Karel Friderik Claus.** Zoološka veda in dunajsko vseučilišče sta izgubila zopet moža, ki je imel glede učenosti in slave malo jednakih. Pojogni Claus je bil mej najznanejšimi zoologa na svetu, njegova epohalna dela so zakladnice ogromnega znanstva in vede, in številno učencev, zdravnikov in profesorjev, ki so zajemali iz teh zakladnic svoje znanje, presegajoči stotisoč. Claus je bil najprej profesor ne vseučilišču v Göttingenu, od leta 1878 pa je bil načelnik zoološko-anatom-

skega primerjalnega instituta dunajskoga vseučilišča ter vodja zoološke postaje v Trstu. Claus je bil pristaš Darwina. Slovenski akademikov je bilo mej njegovimi poslušalcem vsak semester veliko število. Clausa so pokopali danes.

* **91.989 izseljencev.** Lani je zapustilo toliko Avstrijev svojo domovino ter se izselilo v Zjednjene države. Število je od 1. 1897. poskočilo za 4000. Naša država je izgubila poleg Italije največ ljudij.

* **Car in Tolstoj.** Iz Odese poročajo, da je želel car Nikolaj na potu iz Livadije videti pisatelja grofa Leva Tolstega. Tolstoj je prišel v Tulo v svoji raševni obleki. Car in Tolstoj sta se pozdravila po ruskem običaju: poljubila sta se na usta in obe lici. Car je vprašal grofa kako misli o razorenem predlogu; Tolstoj mu je dejal, naj bode car drugim z dejanjem vzor. Končno je obljubil Tolstoj, da bode carja literarno podpiral in da izide kmalu delo, ki bo propagiralo idejo miru.

* **Pariska svetovna razstava 1. 1900.** Dela za to razstavo se vrše naglo in vztrajno, tako da bo vse pravočasno gotovo. Stroški za razstavna poslopja so proračunjeni na 38 milijonov; 20 milijonov plača mesto Pariz, država 13 milijonov, 5 milijonov pa plačajo privatniki, družbe in tvornice. Skoro gotovo pa bodo stroški še za par milijonov narastli kakor je to običajno pri razstavah.

* **Nečloveški ljudje.** V Lišnicu na Češkem je prišlo orožništvo nečloveškemu zločinstvu na sled. Pri kramarju Gabrijelu je živila stara bebasta teta kramarjeva. Ker je že leta dñi ljudje niso videli, so to naznaniili orožnikom, ki so našli ženo v nizkem hlevu poleg koze. Tu je bila zaprta nad jedno leto; sedela na je gnojšču napol gola, pokrita z blatom. Žena je zkoraj povsem poživinjena.

* **Lakota mej Tatari.** Mej donskimi Tatari vlada grozna lakota. Sto in sto se stradanju in kot okostje suhih ljudij se potika po potih in prosjači ter krađe. Mnogi umirajo na cesti. Ljudem nedostaje i kruha i vode.

* **Iz ljubosumnosti ustrelila.** V Mis kolcu je nedavno razpravljalo sodišče kako zanimiv slučaj za psihiatre. Služkinja Julija Kovacs, omožena Nanassi, je bila strašno zaljubljena v svojo gospodarico, dočim svojega moža in družih moških ni marala. Pol leta po svoji poroki se je vrnila zopet k svoji gospodarici, ker se je bala, da bi se ta omožila. Bila je sploh tako ljubosumnana vse moške, da je sklenila gospodarico in sebe ustreliti. Ustrelila je pa samo gospodarico ter potem pobegnila. Ker so zdravnika konstatovali, da Kovacs ni normalna, odstopilo je sodišče obravnava sodno zdravniškemu senatu.

* **Klub plešcev.** Nekaj pariških dobroživkov zapravljivcev je ustanovilo „Club de Cailloux“, klub plešcev. Da postane kdo člen, treba dvojega: biti mora pod kuratelo in pleša mu mora biti dovelj velika. Velikost je določena v štatutih. Predsednik kluba je igralec Noblet.

* **Pustolovka in princ.** Vojški atašej nekega poslanštva v Londonu, gospod knežjega rodu, se je vozil te dni iz Londona k Salisburiju na poset. Ko je hotel vlak zapustiti londonski kolodvor, je stopila v princov kupé izredno elegantna krasotica, ki je začela takoj koketirati ter z raznimi znaki vabiti princa. Atašej pa se za vse rafiniranosti ni zmenil, nego pušil mirno svojo fino smodko. Dama je vrgla robec, potem svojo „dišečo stekleničico“ na tla, a princ ni pobral ničesar. Dama je legala sem in tja, zverala se na vse načine, delala se spečo itd., toda princ je ostal miren in tih. To pa je bilo lepi zapeljivki preveč poniranja. Predno je dospel vlak na prvo postajo, je vrgla klobuk z glave, si razmršila lase, si strgala in povajala obleko, potem pa kričala skozi okno na vse grlo: „Pomagajte!“ Ko se je vlak ustavil, so prihiteli železnični uradniki, in dama jim je trepetajoča in jokajoča pripovedovala, da jo je sopotnik — princ — siloma onečastil. Prince pa je mirno sedel ter pušil. Šele ko je začričal nad njim postajni načelnik: „Gospod, kaj pravite na to očitanje?“, je dvignil roko ter molčal pokazal na svojo cigaro, na katere koncu je bil vsaj 3 cm dolg ogorek pepela. „To je najboljši dokaz, da lažete!“ je dejal načelnik pustolovki in jo dal za preti.

Književnost.

— **Trnje i cvijeće.** Spisal dr. Trnoplesar. To zbirko lirskev hrvatskih pesmi je spisal neki v Trstu živeč hrvatski pesnik. Trnoplesar je rodoljuben in eročen lirik. Ne patriotične, ne ljubezenske pesmi niso preveč strastne, ne preburne, ampak nežne, včasi sentimentalne, naivne, milo-sladke. Dr. Trnoplesar je naroden lirik starejše šole. Narodna pesem mu je bil vzor. Svoje individualnosti ni nameraval vlivati v svoje verze. Stih mu tekó jako gladko. Komponisti bodo radi uglasbili marsikatero pesem. N. pr. tisto:

Tanka pasa,
Vitka stasa,
Ko u gori jela...

Take reči se same pojó... Nežne pesmice priporočamo kar najtopleje i Hrvatom i Slovencem; saj je čisti dohodek namenjen dobrodelnemu namenu... A.

Telefonična in brzjavna poročila.

„Vaterland“ in dr. Ferjančič.

Dunaj 20. januvarja. Nasproti neotesanemu napadu anonimnega pobalina v „Vaterlandu“ na dra. Ferjančiča treba konstatovati: da so vsi členi „Slovenske krščansko-narodne zvezze“ prišli k druži Ferjančiču in izjavili, da obsojajo napad „Vaterlanda“ in da so isto storili členi nemške klerikalne stranke. Kar se dostaja veljave dra. Ferjančiča, je konstatovati, da ga je klub soglasno določil kot najsposenejšega kandidata za mesto prvega podpredsednika in da ga je iz istih razlogov desnica volila.

Slov. kršč.-narodna zveza.

Dunaj 20. januvarja. „Slovenska krščansko-narodna zveza“ je včeraj nadaljevala razpravo o političnem položaju, a do sklepa ni mogla priti, ker ni bilo navzočnih zadosti poslancev.

Desnica in vlada.

Dunaj 20. januvarja. Danes ob 4. uri popoludne imeli bodo načelniki desničarskih klubov posvetovanje, na katero pride tudi ministerski predsednik grof Thun.

Nagodbeni odsek.

Dunaj 20. januvarja. Nagodbeni odsek je imel danes sejo, v kateri je Lecher nadaljeval svoj zadnjič začeti obstrukcijski govor. Govoril je do 12. ure. Ko so potem na kratko govorili železnički minister Witték, sek. nač. Mataja in posl. Kaiser. se je sejša pretrgala in se bo popoludne nadaljevala.

Čehi o položaju.

Dunaj 20. januvarja. Češki klub je po tridnevni razpravi o političnem položaju sklenil resolucijo, v kateri se izreka za doseganje taktiko. V njej pravi dalje, da je nujno potrebno ohraniti solidarnost v večini združenih strank, ako tudi te stranke ostanejo zveste v adresnem načrtu določenim načelom, od vlade pa je zahtevati, da začne resno delati po tem programu. Končno obsoja resolucija nemško obstrukcijo kar najostreje, povdarjač, da je samo ta obstrukcija kriva, da parlament zapravlja denar davkoplačevalcev in ne more ničesar storiti za kmetski stan in za obrtnike.

Služabniške plače.

Dunaj 20. januvarja. Gospodsko zbornica ima svojo prihodnjo sejo v sredo dne 25. t. m. Na dnevnem redu je zakon o uredbi služabniških plač. Budgetna komisija je svoje poročilo že izdala. V njem navstavlja, naj zbornica sklene, da stopi zakon z dnevom razglasitve v veljavo.

Razmere v Pragi.

Praga 20. januvarja. „Narodni Listy“ javljajo, da sta bila policijski predsednik Janota in podpredsednik namestništva Dörfli poklicana na Dunaj, da poročata o zadnjih dogodbah v Pragi. Čehom naklonjene merodajne osebe so se izrekle, da bi tudi neprizadeti češki krogci občutili posledice, ako bi se zopet kaj primerilo, ker vlada na noben način ne bo trpela, da bi se stranke preganjale z revolverji.

Ogerska kriza.

Budimpešta 20. januvarja. V današnji seji magnatske zbornice je grof Széchenyi utemeljeval svoj predlog, naj se sklene adresa na krono. Ministerski predsednik baron Banffy se je izrekel proti adresi, ker ne gre zahtevati, naj porabi krona svoje pravice in naj sanira nastale razmere, češ, a tem bi se krona zapletala v strankarske boje. Banffy je zahteval, naj se adresni na-

črt odkloni. Zbornica ga je s 369 proti 39 glasom res odklonila.

Budimpešta 20. januvarja. Opozicijске stranke nadaljujejo tudi v današnji seji obstrukcijo z glasovanjem po imenih.

Budimpešta 20. januvarja. Opozicijski zaupniki so imeli danes dopoldne posvetovanje o vladnih predlogih glede kompromisa.

Budimpešta 20. januvarja. Zatrjuje se, da se je vlada glede nagodbe udala opoziciji in da hoče potom samostojne uredbe vzdržati sedanje razmerje do leta 1903.

Omudeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

„Gotovo pri konsultaciji, od katere sem ravno prišel,“ je odgovoril mladi zdravnik počasno. A zdaj je vstal ter se silil na smeh. „Ha ha, ta konsultacija! Res, ta me je tako razburila. Dva slavna kolega, ki sta bila z mano vred pri bolniku, sta mi močno ugovarjala in se nikakor nista hoteli strinjati z mojim mnenjem, da operacija zamore še bolnika rešiti. Še poskusiti nista hotel. „Ta mi ostane pod nožem!“ rekel je tajni svetovalec Wjerd v svoji surovosti. In profesor Girst je potrdil: „Umreti mora tako ali tako!“ Jaz pa sem gospodoma razložil, da poznam bolje svoje bolnike, da mu bo njegova moralna sila gotovo pomagala prestati usodapolni trenotek. Potem sta se šele vdala. Moj bolnik pa se je junaško držal pri bolestni operaciji — akoravno ga niti omamili nismo — in zdaj, upam, da je rešen. Ko sem ga zapustil je mirno dremal. Mene pa je stvar malo otrudila.“

Sodniku so se veseljajoči svedile; z radostjo je gledal na vitko postavo mladega moža, katerega je ljubil kakor sina.

„Da, da, razumem“ rekel je s ponosom. „To je razburilo.“

„Premisli vendar,“ nadaljuje oni, „strah družine in odgovornost! In napeto poslušanje in opazovanje po operaciji — pri tem pač lahko človeku vsa kri v glavo šine. Na srečo je bil to danes moj zadnji obisk in ker sem bil tu v bližini, hotel sem poskusiti, ča ne boš tudi Ti kmalu gotov, da Te vzamem v svojem vozu s seboj.“

„Toraj pojdiva,“ reče sodnik, „hitiva! Tvoja soproga je pri nas, veš, imete so toletne skrbi in so složno vkup sedeče — vse moje tri hčerke s tetom!“

Kakor solnčni svit je šinilo staremu možu čez plemenitostrog obraz, ko je govoril o svojih hčerah. Celo šaliti se je znal v takih trenotkih. „Lahko pri nas obeduješ,“ menil je, „teta si je gotovo naprej mislila, da Te bo nestrenpost k Tvoji ženki gnala.“

In peljala sta se skupaj domov.

(Dalje prih.)

Odgovor.

Cenj. „Soča“ od 13. t. m. št. 4. piše: „Vsekak

Odvajalno Cascara Sagrada Malaga vino.

V Gorici, 12. oktobra 1893.
Cenj. gosp. M. Leustek, lastnik deželne lekarne
(20-3) v Ljubljani.

Kot najboljše odvajalno in sliš raztopljalno
joče sredstvo priporočamo vsakomur Vaše izvrstno
Cascara Sagrada Malaga vino, ker sem se o
njega izrednosti prepričal. Prosim torej še 1 steklenico
po poštнем povzetju Ford. Močvin, posestnik.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 49.

Dr. pr. 911.

V soboto, dne 21. januvarja 1893.
Nova opera! Drugikrat: Nova opera!

Lohengrin.

Velika romantična opera v 3 dejanjih. Besede in
glasbo zložil Rikard Wagner. Poslovenil M. Marikič.
Kapelnič g. H. Benišek. Vprizoril režiser g. J. Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 1/28. ur. — Konč ob 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

V torek, dne 24. januvarja: „Lohengrin“.

Iz uradnega lista:

Izvrsilne ali eksekutivne dražbe:
Jakoba Sernela zemljišče vlož. Štev. 17
kat. obč. Kremencu, cenjeno 3000 gld. in 298 gld.
60 kr. in Matevža Zalarja zemljišče vlož. Štev.
47 in 73, kat. obč. Silce, cenjeno 3982 gld. in 86
gld. 40 kr., oba dne 27. januvarja v Cirknici.

Zemljišče vlož. Štev. 379, kat. obč. Pijavca,
cenjeno 467 gld. 55 kr., dne 27. januvarja v Mo-
kronogu.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnih bolnicah:
Dne 16. januvarja: Ivan Babnik, delavec,
40 let, se je ubil.

Dne 17. januvarja: Julijana Frantar, nata-
karica, 28 let, bula. — Ivan Benedik, gostač, 68
let, vnetje trebušne mrene.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Januarji	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C.	Vetovi	Nebo	Predavina v 24 urah
19. 9. zvečer	741,1	7,8 sr. jzahod del. oblač			00 mm
20. 7. zjutraj	740,2	7,8 p.m. jzah. oblačno			
• 2. popol.	740,5	9,5 sr. jzvzhod jasno			

Srednja včerajšnja temperatura 5,2°, nor-
male: -2,4°.

Dunajska borza

dne 20. januvarja 1893.

Skupni državni dolg v notah . . . 101 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru . . . 101 " 30 "
Avstrijska zlata renta . . . 120 " 05 "
Avstrijska kronska renta 4% . . . 101 " 80 "
Ogerska zlata renta 4% . . . 119 " 75 "
Ogerska kronska renta 4% . . . 97 " 90 "
Avstro-egerske bančne delnice . . . 935 " . . .
Kreditne delnice . . . 359 " 75 "
London vista . . . 120 " 45 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark . . . 58 " 97 1/2 "
20 mark . . . 11 " 78 "
20 frankov . . . 9 " 55 1/2 "
Italijanski bankovci . . . 44 " 35 "
C. kr. cekini . . . 5 " 69 "

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme
in poverjeni začlanitelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnic uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se poverja slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblik in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši
fasoni in najpovoljnjejših cenah. Anglesko,
francosko in tuzemsko robo ima
na skladislu.

Gospodom uradnikom se pripo-
rača za izdelovanje vsakvrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajočih predmetov, kakor: sabije, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje
talarjev in baretov.

3

Prazne sodčke

od vina in žganja, 30—300 litrov, proda
po nizki ceni tvrdka (107—1)

Kham & Murnik v Ljubljani.

Trgovski pomočnik

od jednem potovalec, vešč korespon-
dence in knjigovodstva, sprejme se takoj.

Ponudbe sprejema tvrdka Jos. Petrič
v Ljubljani. (110—1)

Prilika za lesne industrijalce!

Jako dobičkonosna in cvetoča

Lesna industrija

na izvrstni vodni moči se takej za ugodno
ceno proda.

Natančne pove upravnštvo „Slovens-
kega Naroda“. (82—3)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1893. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez

Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal Ausse, Solnograd; čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 5 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dutaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inostrost, Bregenc, Curh., Genova, Pariz, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipica, Dunaj via Amst. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46. m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, z Lipskega, Prage, Francois varov, Karlovič varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Cuiha, Bregenc, Ino-
mosta Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Ce-
loveca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne
osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljak, Ce-
loveca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zve-
čer in osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljak, Celovec,
Pontabla. — Proga iz Novega mesta in v Ko-
čevje. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2.
uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. —
Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri
23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri
50 m. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.
Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob
6. uri 10 m. (1)

Komptoirist

ki je dovršil trgovsko šolo, s 1. letno prakso, išče
tako primerne službe tukaj ali na deželi pod
skromnimi pogoji.

Prijazne ponudbe prosi pod „A.“ v upravn-
ištvo „Slovenskega Naroda“. (108—1)

Išče se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma in
konjaka.

Nepotrebeno iskati! (21—16)

Kavčić & Lilleg v Prešernovih ulicah

dobivata to blago nepošredno iz prekmorskih dedel

ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po . . . gld. 1—

1 steklenica pristnega Jamaika ruma . . . 0,50

1 deka pristnega Pecco-Souchong čaja . . . 0,05

1 pušča prave angleške carske melanz . . . 0,50

1 steklenica pristnega finega konjaka . . . 1,40

Brez tekmeča!

Specijske stroke, dobro izurjen in za pi-
sarno sposoben, z dobrimi priporočili in
točno pisavo, se sprejme pod ugodnimi
pogoji. — Natančne ponudbe s priloženo
sliko sprejema upravnštvo „Slov. Naroda“
pod naslovom: „Naprej“. (104—2)

Lep damske kostume za maškarado

(106—1)

samo jedenkrat uporabljen, karakterističen

se proda.

Kje? pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

Trgovski pomočnik

Specijske stroke, dobro izurjen in za pi-
sarno sposoben, z dobrimi priporočili in
točno pisavo, se sprejme pod ugodnimi
pogoji. — Natančne ponudbe s priloženo
sliko sprejema upravnštvo „Slov. Naroda“
pod naslovom: „Naprej“. (104—2)

Za bolehne na pljučah, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdo se hoče za večje snembiti pljučnih in gol-
tančnih se toliko trdrovnatih bolezni, potem naduši,
če je se tako zastrela in navidevno neodravljiva,
naj pije A. Wolfsky-jev čaj zoper kreativne
pljučne in vratne bolezni. Na tisoč zahvalnic
zajmijo veliko zdravilno inodravljivo in omenjene
Zavoj stane 75 kr. Kujžice zastavlji. Prsten samo
pri A. Wolfsky-ju v Berolini, N. 87. (1988-1)

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in refinerija
v Savskem Marofu na Hrvatskem
priporoča svoje

droži

(Bäckerhefe)

Glavno zaloge za Ljubljano in deželo imata

Peter Strel, vinski trgovec
Ljubljana, na Mentnem trgu št. 3, in

Karol Laiblin 173-11

v Vegovič ulicah št. 8.

V soboto večer

domača

PLESNA ZABAVA

v restavraciji

G. Auer-jevih dedičev.

K obilnemu obisku uljedno vabi

(100) Poldka.

Posojilnica in hranilnica

v Moravčah

registr. zadruga z neomejeno zavezno

obrestuje hranilne vloge po

4 3 | 4 0

t. j. gld. 4,75, in plačuje rentni
davek.

(101—2) Načelništvo.

Fran Kaiser

puškar prodajalec biciklov

iz prvih tovarn

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Najboljša urejena delavnica za po-

pravljanje biciklov in šivalnih strojev.

Moderce

izvrstne facene,

najboljši izdelek

priporoča

Alojzij Persché